

Горан В. Шекељић
Универзитет у Крагујевцу, Педагошки факултет у Ужицу

ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ НАСТАВНИХ ЈЕДИНИЦА У ФИЗИЧКОМ ВАСПИТАЊУ*

Апстракт: Циљ истраживања јесте да утврди колико су годишњи наставни планови у основним школама изграђени према важећим националним стандардима и упутствима. Истраживање је извршено у пет градских основних школа. Потребни подаци су добијени увидом у школску документацију (школске дневнике и годишње планове за физичко васпитање). Резултати истраживања указују да годишњи планови у свим школама поседују недостатке. Замерке се односе на: методологију израде годишњих планова, на насловљавање наставних јединица и на избор наставних садржаја. У намери да се учитељима помогне у обављању ове важне школске активности, у другом делу рада објашњен је начин годишњег планирања, а предметна подручја, тематске целине и наставне јединице представљене су табеларно.

Кључне речи: *физичко васпитање, наставне јединице, годишње планирање.*

УВОД

У пракси се често поистовећују програмирање и планирање. Наставни план је основни школски нормативни документ којим се прецизно утврђује који наставни предмети се изучавају у школи, којим редоследом се изучавају по школским годинама и који укупан фонд часова припада сваком наставном предмету. Програмом се регулишу садржаји наставе. Свака школа има један наставни план, а наставних програма има онолико колико и наставних предмета. Закон о основама система образовања и васпитања прописује да се образовно-васпитни процес остварује на основу школског програма. Школски програм доноси Школски одбор. Њиме се обезбеђује остваривање циљева и стандарда постигнућа. То је документ на основу којег се остварује развојни план и укупан образовно-васпитни рад у школи. Он представља

* Рад је настао у оквиру пројекта *Настава и учење: проблеми, циљеви и перспективе*, бр. 179026, чији је носилац Учитељски факултет у Ужицу, а који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира и реализује свој рад. У њему су описани наставни садржаји и начин њиховог остваривања. Он, такође, омогућава праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата и напредовање сваког ученика. Школски програм садржи циљеве школског програма, програме обавезних и изборних предмета по разредима са начинима и поступцима за њихово остваривање, програм допунске и додатне наставе, културних активности, школског спорта и спортских активности, програм слободних активности, излета, екскурзија и наставе у природи и друге програме који нису у директној вези са наставом физичког васпитања.

Школски одбор даје школама могућност аутономије у доношењу и дефинисању школског програма. То је могуће јер је тежиште образовног процеса померено са садржаја на циљеве и исходе образовања. Овакав став даје и одређени степен аутономије учитељу који сам бира адекватне садржаје и методе рада у складу са целокупним контекстом у коме се одвија образовни процес, што омогућава да његова стручност и креативност дођу до изражаја. Сваки стручни актив у школи може направити програм у складу са узрастом ученика и њиховим интересовањима, специфичностима поднебља, циљевима физичког васпитања. Уколико у неким школама не постоје услови за реализацију одређених програмских садржаја, онда је потребно да се испланирају садржаји који се у постојећим условима могу реализовати. То подразумева да се наставним програмом не могу предвидети наставни садржаји за које школа нема могућности и који се не могу реализовати. Нису дозвољена већа одступања од програма, па је алтернативна решења најбоље тражити у оквиру тематских целина. Такав програм, верификован од виших просветних инстанци, мора се спроводити, а његова реализација мора бити подложна контроли.

Учитељи и професори физичког васпитања врло често нису упознати са методологијом израде годишњих наставних планова. Грешке настају као логична последица непознавања наставних садржаја, предметних подручја, тематских целина, наставних тема и материјално-техничке опремљености школе, као и непознавање нивоа моторне оспособљености ученика. Због тога су годишњи наставни планови у многим школама лоше урађени. Увидом у школску документацију могу се наћи многобројне грешке које се односе на лош пропорционалан однос предметних подручја, лош одабир наставних тема и неправилно насловљавање наставних јединица.

МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА

Циљ истраживања јесте да утврди колико су годишњи наставни планови у основним школама изграђени према важећим националним стандардима и упутствима Министарства просвете, објављеним у Службеном гласнику РС – Просветни гласник од 18. фебруара 2005. године и Службеном гласнику РС – Просветни гласник бр. 3 од 22. фебруара 2006. године.

Истраживање је извршено у пет градских основних школа. Потребни подаци добијени су увидом у школску документацију (школске дневнике и годишње планове за физичко васпитање).

Процена квалитета годишњих наставних планова извршена је у односу на:

- примењену методологију израде годишњих наставних планова;
- подударност наставних садржаја у годишњим наставним плановима са наставним садржајима који су препоручни од стране Министарства просвете објављеним у Службеном гласнику РС – Просветни гласник од 18. фебруара 2005. године;
- планирање наставних јединица које се у школи могу реализовати с обзиром на материјално техничку опремљеност школе;
- насловљавање наставних јединица. Свака наставна јединица треба да садржи следеће податке: називе предметног подручја или тематске целине и наставних тема. Осим ових података, у назив наставне јединице потребно је (у загради) ставити тип часа (обучавање, увежбавање, усавршавање, понављање или провера).

У намери да се учитељима помогне у обављању ове важне школске активности у другом делу рада објашњен је начин годишњег планирања. Програмирана предметна подручја, тематске целине и наставне јединице представљене су табеларно.

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Након увида у годишње планове и школске дневнике пет градских основних школа, може се констатовати да сви годишњи планови поседују недостатке и мањкавости у односу на методичке принципе и стандарде дате у упутствима Министарства просвете, објављеним у Службеном гласнику РС – Просветни гласник од 18. фебруара 2005. године и Службеном гласнику РС – Просветни гласник бр. 3 од 22. фебруара 2006. године. Анализа годишњих планова указује на следеће:

– Методологија израде годишњих наставних планова у четири од пет истраживањем обухваћених школа није у складу са препорукама Министарства просвете. На пример, општа препорука огледа се у томе да се наставни садржаји за трећи разред распореде по следећем принципу: један циклус за атлетику, један циклус за вежбе на тлу и справама, један циклус за тимске игре (рукомет, кошарка, одбојка, фудбал), један циклус за курсни облик (уколико је планиран за одређени разред у часовној организацији рада), теоријски део (2+2) за реализацију тема из здравственог васпитања. У четири школе активи учитеља од првог до четвртог разреда не држе се овог методолошког упутства. У две основне школе у годишњем плану нема читавих предметних подручја као што су *Тимске игре*, *Вежбе на справама и тлу* и предметно подручје које се односи на теоријски део. Уместо њих су убачени садржаји са различитим елементарним играма. Само у једној школи извршена је коректна пропорционална расподела која се односи на предметна подручја.

– У две школе, и то само за прва два разреда, у годишњим плановима у потпуности су предвиђени они наставни садржаји који су препоручни од стране Министарства просвете. У годишњим наставним плановима налазе се наставне јединице које не припадају ниједном предметном подручју или тематској целини. Тако, на пример у годишњим плановима за трећи и четврти разред могу се пронаћи јединице насловљене *Скокови у дубину са сандука висине 100 цм*. У овим разредима, из предметног подручја *Атлетике* предвиђено је да се у оквиру тематске целине *Скок удаљ* изучава техника скок удаљ згрчено, док се у оквиру тематске целине *Скок увис*, изучавају прекорачна техника и техника прескока увинућем. Дакле, скок у дубину није техника која је предвиђена да се изучава у трећем и четвртог разреду основне школе, па због тога не може бити ни наставна јединица. Скок у дубину може и треба да буде део наставних садржаја у оквиру ових тематских целина, али то не значи да треба да буде у наслову наставних јединица.

– У две школе су годишњим планом предвиђена предметна подручја која нису предвиђена за те разреде. На пример, у годишњем плану за трећи разред појављују се предметна подручја *Елементарне и штафетне игре* из којих је разрађено шеснаест наставних јединица. Неке од њих су: *Вучење и гурање у пару преко линије*, *Игре спретности (обруч, палице)*, *Потискивање рукама у пару (ограничен простор)*, *Вучење и гурање конопцем (у форми квадрата)*, *Елементарне игре (развијање сарадње)* итд. Предметно подручје *Елементарне и штафетне игре* предвиђено је у првом и другом разреду, али није за трећи и четврти разред, тако да ових шеснаест наставних јединица не треба да буду у годишњем плану за трећи и четврти разред.

Планирање наставних садржаја који се у школи могу реализовати с обзиром на материјално техничку опремљеност школе, урађено је у складу са могућностима школе у свим истраживањем обухваћеним школама. Одступања

која су направљена, дозвољена су јер су алтернативна решења направљена у оквиру тематских целина. Тако су нпр. из предметног подручја *Вежбе на справама и тлу* неке тематске целине, за које школа не поседује одговарајуће материјално-техничке услове, као што су вежба на круговима, вратилу или коњу са хватаљкама, замењене наставним јединицама из других тематских целина (вежбама на греди или вежбама на тлу) за које у школама постоје справе. У овим случајевима је испоштовано методичко правило да се замене наставних јединица врше у оквирима истих тематских целина.

– Ни у једној од пет школа насловљавање наставних јединица није у потпуности коректно урађено. Свака наставна јединица треба да садржи назив предметног подручја или тематске целине и назив наставне теме. Осим ових података, у назив наставне јединице потребно је (у загради) ставити тип часа (обучавање, увежбавање, усавршавање, понављање или провера). У великом броју наставних јединица које се налазе у годишњим плановима или су уписане у школске дневнике, налазе се подаци којима ту није место. Евидентиране су нпр. наставне јединице: *Хватање и додавање лопте у пару*, *Полигон препрека*, *Штафетне игре у мањим групама*, *Трчање у једној колони* у којима се налазе подаци о организационим облицима који ће се примењивати на часовима (парови, полигон, мање групе). Називи наставних јединица не треба да садрже овакве податке, поготово што се током часа примени више различитих организационих облика вежбања, па се поставља логично питање зашто би се у наслову наводио само један. Осим тога, информацијама овог типа место је на првој страни писане припреме за час, а детаљније се могу објаснити у делу припреме где се наводе методичко-дидактичке напомене за поједине вежбе.

– Назив наставне јединице не треба да садржи називе вежби или игара које ће бити део наставних садржаја. Увидом у школску документацију могу се наћи лоше насловљене наставне јединице, нпр.: *Вођење лопте десном руком у месту*, *Вођење лопте једном руком у трчању право*, *Шут на кош са 3 метра*, *Скокови у дубину са сандука висине 30 цм*, *Колут напред из раскорачног става у раскорачни став*, *Одбојкашко одбијање лопте прстима у пару на раздаљини од 2 метра*, *Елементарна игра „повезивање у ланац“*, *Прескакање вијаче суножним поскоцима у месту*, *Дизање и ношење трећег на палици* итд. Наслови наставних јединица не треба да садрже податке о томе којом руком или ногом ће се вршити неки моторички задатак. Још мање треба да садрже информације о растојањима или удаљеностима на којима се планира вршење моторне активности. Подразумева се да ће вежбе које се примењују у обучавању неког моторног умења бити поређане у складу са методичким правилима (од лакше ка тежој, од једноставније ка сложенијој, од познате ка непознатој итд.), због тога је непотребно стављати у наслов наставне јединице информације типа *у месту*, *у лаганом кретању*, *у вијугавом трчању*, *са 2 или 3м* и сл. Довољно је у наслову ставити: *Кошарка: вођење лопте (обучавање)*. Учитељ ће касније у припреми разрадити методски поступак којим ће доћи до жељеног циља. У том поступку ће примењивати

вати моторне вежбе као што су вођење лопте и десном и левом руком, и у месту и у кретању, и праволинијски и око чуњева, и у форми елементарних игара, и кроз штафетне игре итд.

ГОДИШЊЕ ПЛАНИРАЊЕ

Резултати истраживања су показали да анализирани годишњи планови нису стручно урађени и да не испуњавају потребне стандарде. Због тога ће у овом делу рада бити објашњен начин израде годишњег плана за четврти разред основне школе, како би се на тај начин помогло учитељима у извршењу ове важне школске обавезе.

Планирање наставе представља усмеравање, усклађивање, разраду програмских садржаја, пројектовање наставног рада с обзиром на садржаје који ће се обрађивати, услове у којима ће се настава изводити, опрему која ће се употребљавати, методе којима ће се реализовати настава и начин провере наставних постигнућа. У суштини то је припремање учитеља за наставу. У оквиру одељенских већа, потребно је израдити општи годишњи план рада, месечни план рада и припрему за сваки час.

Годишње планирање представља основу за остала планирања. Да би се извршило потребно је познавати следеће податке:

- програм физичког васпитања (наставне садржаје) који треба да се реализује током наставе, ванчасовних и ваншколских активности,
- циљ физичког васпитања,
- оперативне задатке предвиђене за узраст ученика (разред),
- годишњи фонд часова физичког васпитања предвиђен наставним планом и програмом,
- материјално-техничку опремљеност школе (сале, игралишта, базени, справе, реквизити),
- географско-климатске услове у којима се школа налази,
- антрополошке карактеристике ученика,
- ниво моторичких умења која су ученици стекли у претходним разредима,
- наклоности и интересовања ученика према одређеним наставним садржајима.

Годишњи план рада односи се на све видове физичког васпитања који се реализују током године. То подразумева часовне, ванчасовне и ваншкол-

ске облике рада. У годишњи план рада потребно је унети од стране Министарства просвете предвиђене наставне садржаје, систематизоване у предметна подручја, тематске целине, наставне теме и наставне јединице. Предметно подручје јесте скуп сродне наставне грађе која представља хомогену целину (атлетика, вежбе на справама и тлу, спортске игре, пливање, скијање...). У оквиру предметних подручја могућа је даља класификација наставне грађе на тематске целине. У оквиру атлетике издвајају се скокови, трчања, бацања; у спортским играма то су: кошарка, фудбал, одбојка, рукомет... Тематска целина се даље грана на наставне теме. Тако се, на пример, одбојка може даље гранати на одбијање лопте прстима, подлактицама, сервис, кување, блок, смеч итд. Из наставних тема врши се избор наставних јединица. То је део градива који се обрађује током једног часа и представља заокружену наставну целину.

У израда годишњег плана који се реализује кроз часовне облике рада, полази се од чињенице да се настава физичког васпитања реализује три пута седмично и да школска година траје 36 радних недеља. Годишњи фонд часова физичког васпитања износи ($36 \times 3 = 108$) 108 часова редовне наставе.

Планом треба предвидети:

- један циклус за атлетику,
- један циклус за вежбе на тлу и справама,
- један циклус за тимске игре (рукомет, кошарка, одбојка, фудбал),
- један циклус за курсни облик (уколико је планиран за одређени разред у часовној организацији рада),
- теоријски део (2+2) за реализацију тема из здравственог васпитања.

Табела 1. *Планирање предметних и тематских подручја и тематских целина у годишњем програму за четврти разред (Шекелјић и Стаматовић, 2014)*

Бр. наставне теме	Предметна подручја и тематске целине	Број часова
1.	АТЛЕТИКА	34 укупно
1.1.	Техника истрајног трчања и високи старт	13
1.2.	Техника спринтерског трчања и ниски старт	7
1.3.	Скок увис	3
1.4.	Скок удаљ	5
1.5.	Бацања	5
2.	ГИМНАСТИКА	34 укупно
2.1.	Партерна гимнастика	10
2.2.	Прескок	5
2.3.	Двовисински разбој	5
2.4.	Паралелни разбој	5
2.5.	Греда	5
2.6.	Кругови	5
2.7.	Вратило	5
2.8.	Коњ са хватаљкама	4
3.	ОСНОВИ СПОРТСКИХ ИГАРА	34 укупно
3.1.	Рукомет	8
3.2.	Кошарка	8
3.3.	Одбојка	8
3.4.	Фудбал	10
4.	РИТМИЧКО-СПОРТСКА ГИМНАСТИКА И ПЛЕСОВИ	10
5.	ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	4
6.	АНТРОПОМОТОРИЧКА МЕРЕЊА	2

У нашем примеру није планиран циклус за курсни облик, што значи да годишњи фонд часова треба поделити на три дела јер је за сваку тематску област предвиђен по један циклус. Пре тога потребно је од годишњег фонда часова одузети четири часа за теоријски део (здравствено васпитање) и два часа за мерење моторичких способности – један час на почетку школске године (иницијално мерење) и један час на крају школске године (финално мерење). То значи да су од укупног годишњег фонда часова ($108 - 4 - 2 = 102$) остала 102 часа. Када се ови часови поделе на три целине, онда је за свако предметно подручје потребно планирати по 34 часа.

Наставно градиво по циклусима може да се остварује у континуитету за један временски период. То значи да се садржаји из, на пример, атлетике планирају у јесењем периоду, вежбе на тлу и справама у зимском и тимских игара у пролећном периоду. Планирати се може и у два периода. У том случају би се тематске целине из атлетике поделиле на два дела, па би се истрајно трчање и скокови планирали у јесењем периоду, а спринтерско трчање и бацања у пролећном периоду.

Вежбе из гимнастике реализују се на девет справа: на тлу, прескоци преко козлића, кругови, двовисински и паралелни разбој, вратило, коњ са хватаљкама, греда, кругови. Треба узети у обзир чињеницу да девојчице вежбају на греди и двовисинском разбоју, а дечаци на вратилу и паралелном разбоју. И девојчице и дечаци вежбају на партеру, на коњу са хватаљкама, круговима и имају прескок преко козлића. То значи да је годишњи фонд од 34 часа потребно поделити на шест делова, колико има и тематских целина. Одмах се уочава да 34 није дељиво са шест. Због тога се вежбама на тлу додају четири часа, будући да су најкомпликованије, па им треба посветити највише времена. Када се за вежбе на партеру испланира 9 часова, онда за вежбање на осталим справама остаје тачно по пет. Исту методологију израде годишњег плана потребно је применити за атлетiku и спортске игре.

Када се одреди укупан број часова за поједине наставне области, потребно је дефинисати наставне јединице. Наставна јединица треба да је дефинисана у свега неколико речи. Поштујући логику дедукције, принцип од општег ка појединачном, она треба да садржи назив предметног подручја, тематске целине и наставне теме. Током часа могу се планирати наставни садржаји из више наставних тема, па чак и тематских целина. На пример, из одбојке се могу планирати садржаји са моторним умењима из различитих наставних тема (сервиса, пријема сервиса, дизања и смеча). Понекад наставну јединицу могу чинити садржаји из различитих тематских целина. Тако се, на пример, могу комбиновати садржаји из атлетике и одбојке. Садржаји из атлетике би доминирали у уводној фази часа и евентуално у Б фази главног дела часа. Садржаји из одбојке би били доминантни у А фази главног дела часа и завршном делу часа. Осим ових података, у назив наставне јединице потребно је (у загради) ставити тип часа (обучавање, увежбавање, усавршавање, понављање или провера).

Табела 2. Годишњи план за наставу физичког васпитања у 4. разреду
(Шекелић и Стаматовић, 2014)

ПРВО ПОЛУГОДИШТЕ				
Месец	Наставна тема Мерења	Бр. часа	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА
СЕПТЕМБАР	РУКОМЕТ	1.	Мерења моторичких способности	мерења
		2.	Рукомет – држање лопте, хватање и додавање	обучавање
		3.	Рукомет – вођење лопте	обучавање
		4.	Рукомет – држање лопте, хватање, додавање и вођење лопте	увежбавање
		5.	Рукомет – шут на гол	обучавање
		6.	Рукомет – елементи рукометне технике	усавршавање
		7.	Рукомет – елементи рукометне технике	усавршавање
		8.	Рукомет – мини рукомет	усавршавање
		9.	Рукомет – хватање, додавање, вођење, шут на гол	провера
ОКТОБАР	АТЛЕТИКА	10.	Атлетика – високи старт и техника истрајног трчања	понављање
		11.	Атлетика – високи старт и техника истрајног трчања	увежбавање
		12.	Атлетика – високи старт и техника истрајног трчања	увежбавање
		13.	Атлетика – истрајно трчање	увежбавање
		14.	Атлетика – крос трчање	увежбавање
		15.	Атлетика – крос трчање	увежбавање
		16.	Атлетика – техника ниског старта и спринтерско трчање	понављање
		17.	Атлетика – спринтерско трчање	увежбавање
		18.	Атлетика – крос трчање	усавршавање
	19.	Атлетика – крос трчање	провера	
ОКТОБАР	КОШАРКА	20.	Кошарка – држање лопте, хватање и додавање	обучавање
		21.	Кошарка – вођење лопте	обучавање
		22.	Кошарка – држање лопте, хватање, додавање и вођење лопте	увежбавање
		23.	Кошарка – шут на кош	обучавање

ПРВО ПОЛУГОДИШТЕ					
Месец	Наставна тема Мерења	Бр. часа	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА	
НОВЕМБАР		24.	Кошарка – основи кошаркашке технике	усавршавање	
		25.	Кошарка – основи кошаркашке технике	усавршавање	
		26.	Кошарка – мини-кошарка	усавршавање	
		27.	Кошарка – основи кошаркашке технике	провера	
			28.	Партер – вежба	понављање
			29.	Партер – колут напред и колут назад	усавршавање
			30.	Партер – став на шакама	понављање
			31.	Партер – предмет странце	обучавање
			32.	Партер – мост, вага и комбинације делова вежбе у партеру	увежбавање
			33.	Партер – вежба	увежбавање
			34.	Партер – вежба	увежбавање
			35.	Партер – вежба	увежбавање
			36.	Партер – вежба	увежбавање
	37.	Партер – вежба	провера		
ДЕЦЕМБАР	ЗДРАВ. ВАСП.	38.	Правилно држање тела	обрада	
	ГИМНАСТИК А	39.	Прескок – разножно	обучавање	
		40.	Прескок – разножно	увежбавање	
		41.	Прескок – згрчено	обучавање	
		42.	Прескок – згрчено	увежбавање	
		43.	Прескок – разножно	провера	
		44.	Двовисински разбој – вежба (дев.) Разбој – вежба (деч.)	обучавање	
		45.	Двовисински разбој – вежба (дев.) Разбој – вежба (деч.)	увежбавање	
		46.	Двовисински разбој – вежба (дев.) Разбој – вежба (деч.)	увежбавање	
		47.	Двовисински разбој – вежба (дев.) Разбој – вежба (деч.)	усавршавање	
	48.	Двовисински разбој – вежба (дев.) Разбој – вежба (деч.)	проверавање		

ПРВО ПОЛУГОДИШТЕ				
Месец	Наставна тема Мерења	Бр. часа	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА
	ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ	49.	Правилна исхрана	обрада
		50.	Лична хигијена и хигијена здравља	обрада
		51.	Правилно држање тела	обрада

ДРУГО ПОЛУГОДИШТЕ				
Месец	Наставна тема Мерења	Бр. часа	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА
ЈАНУАР	ГИМНАСТИК А	52.	Греда – вежба за трећи разред (дев.) Вратило – вежба (деч.)	понављање
		53.	Греда – вежба за четврти разред (дев.) Вратило – вежба (деч.)	обучавање
		54.	Греда – вежба (дев.) Вратило – вежба (деч.)	увежбавање
		55.	Греда – вежба (дев.) Вратило – вежба (деч.)	усавршавање
		56.	Греда – вежба (дев.) Вежба на вратилу (деч.)	проверавање
		ФЕБРУАР	57.	Кругови – вежба за трећи разред
58.			Кругови – вежба за четврти разред	обучавање
59.			Кругови – вежба	увежбавање
60.			Кругови – вежба	усавршавање
61.			Кругови – вежба	проверавање
62.			Коњ са хватаљкама – вежба	понављање
63.			Коњ са хватаљкама – вежба	обучавање
64.	Коњ са хватаљкама – вежба		увежбавање	
65.	Коњ са хватаљкама – вежба		проверавање	
МАРТ	АТЛЕТИКА		66.	Атлетика – техника ниског старта и спринтерско трчање
		67.	Атлетика – високи старт и техника истрајног трчања	понављање
		68.	Атлетика – техника истрајног трчања	увежбавање
		69.	Атлетика – крос трчање	увежбавање
		70.	Атлетика – крос трчање	усавршавање
		71.	Атлетика – истрајно трчање	усавршавање
		72.	Атлетика – техника ниског старта и	понављање

ДРУГО ПОЛУГОДИШТЕ				
Месец	Наставна тема Мерења	Бр. часа	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА
	АТЛЕТИКА		спринтерско трчање	
		73.	Атлетика – штафетно трчање	увежбавање
		74.	Атлетика – штафетно трчање	усавршавање
		75.	Атлетика – техника ниског старта и спринтерско трчање	провера
		76.	Атлетика – скок увис прекорачном техником	обучавање
		77.	Атлетика – скок увис прекорачном техником	увежбавање
		78.	Атлетика – скок увис прекорачном техником	провера
		79.	Атлетика – скок удаљ згрченом техником	обучавање
		80.	Атлетика – скок удаљ згрченом техником	увежбавање
		81.	Атлетика – скок удаљ техника увинућем	обучавање
		АПРИЛ		82.
83.	Атлетика – скок удаљ згрченом техником			провера
84.	Атлетика – бацање лоптице од 200 гр			увежбавање
85.	Атлетика – бацање медицинке			увежбавање
86.	Атлетика – бацање медицинке			увежбавање
87.	Атлетика – бацање медицинке			увежбавање
88.	Атлетика – бацање медицинке			увежбавање
МАЈ	ОДБОЈКА	89.	Одбојка – одбијање лопте прстима и чекићем	обучавање
		90.	Одбојка – сервис и пријем сервиса	обучавање
		91.	Одбојка – елементи технике	увежбавање
		92.	Одбојка – елементи технике	увежбавање
		93.	Одбојка – мини-одбојка	обучавање
		94.	Одбојка – мини-одбојка	увежбавање
		95.	Одбојка – мини-одбојка	усавршавање
		96.	Одбојка – мини-одбојка	провера
		97.	Фудбал – вођење лопте (деч.) Ритмичко-спортска гимнастика – вежбе са обручем (дев.)	обучавање

ДРУГО ПОЛУГОДИШТЕ				
Месец	Наставна тема Мерења	Бр. часа	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	ТИП ЧАСА
ЈУН	ФУДБАЛ РИТМИЧКО СПОРТСКА ГИМНАСТИКА А	98.	Фудбал – примање, додавање и одзимање лопте (деч.) Ритмичко-спортска гимнастика – вежбе са обручем (дев.)	обучавање увежбавање
		99.	Фудбал – шут на гол (деч.) Ритмичко-спортска гимнастика – вежбе са лоптом (дев.)	обучавање
		100.	Фудбал – мали фудбал (деч.) Ритмичко-спортска гимнастика – вежбе са лоптом (дев.)	обучавање обучавање
		101.	Фудбал – мали фудбал (деч.) Ритмичко-спортска гимнастика – вежбе са вијачом (дев.)	увежбавање обучавање
		102.	Фудбал – мали фудбал (деч.) Ритмичко спортска гимнастика – вежбе са вијачом (дев.)	усавршавање
		103.	Фудбал – мали фудбал (деч.) Плес – моравац (дев.)	усавршавање обучавање
		104.	Фудбал – мали фудбал (деч.) Плес – моравац (дев.)	увежбавање
		105.	Фудбал – мали фудбал (деч.) Плес – моравац (дев.)	увежбавање
		106.	Фудбал – мали фудбал (деч.) Плес – моравац (дев.)	провера
		107.	ЗДРАВ. ВАСП. Мерење	Здравствено васпитање – прва помоћ
108.	Мерење	Мерење – моторичких способности	мерење	

ЗАКЉУЧАК

Увидом у школску документацију може се констатовати да годишњи наставни планови из физичког васпитања не испуњавају стручне и методолошке критеријуме. Један од два основна разлога за то јесте што стручни активни у школама не познају довољно наставне садржаје који треба да се реализују у прва четири разреда основне школе. Други разлог је што стручни активни не познају довољно добро методологију израде годишњих планова. С друге стране, ни школска управа не врши озбиљнију контролу школске документације, тако да нестручно израђени наставни планови добијају потребну верификацију од школских управних одбора и тако постају званични документи по којима се реализује настава.

Литература

Службени гласник РС – Просветни гласник бр. 3 од 22. фебруара 2006. године.

Службени гласник РС – Просветни гласник од 18. фебруара 2005. године.

Шекелјић, Г. и М. Стаматовић (2014). *Теорија и методика физичког васпитања 2*.
Ужице: Учитељски факултет.

Горан В. Шекелич

Университет в Крагуеваце, Педагогический факултет в Ужице

ПЛАНИРОВАНИЕ И ПРОГРАММИРОВАНИЕ УЧЕБНЫХ ЕДИНИЦ В ФИЗИЧЕСКОМ ОБРАЗОВАНИИ

Резюме

Цель исследования – определить, как годовые учебные планы в начальных школах были построены в соответствии с действующими национальными стандартами и руководящими принципами. Исследование проводилось в пяти начальных школах города. Необходимые данные получены путем анализа школьной документации (школьных дневников и ежегодных планов физического воспитания). Результаты исследования показывают, что ежегодные планы во всех школах имеют недостатки. Значения касаются: методологии подготовки годовых планов, наименования учебных единиц и выбора учебного содержания. В целях оказания помощи учителям в выполнении этой важной школьной деятельности во второй части настоящей работы объясняется метод ежегодного планирования, а тематические области, тематические единицы и учебные единицы представлены в виде таблиц.

Ключевые слова: *физическое образование, учебные единицы, ежегодное планирование.*